

LES - SUPERMATERIAL

besedilo in izbor fotografij: Marjan Pobiljšaj, univ. dipl. inž. arh.; Anton Žižek, univ. dipl. inž. arh.

“Genska” tehnologija ponuja danes nešteto vrst materialov. Ti se uporabljajo za različne namene, so različnih barv in imajo različne tehnične lastnosti, ki pa niso dostopne le vidnemu dojetju, pač pa sprožajo tudi čutne in čustvene doživljanje, asociacije in aluzije.

Kaj pomeni *les* v vsej tej množici materialov? Beseda *les* veliki večini ljudi takoj vzbudi čustva v smeri topline, prijaznosti in domačnosti prostora, ker je material, ki živi z nami in ga srečujemo na vsakem koraku. Je med vsemi najbolj senzibilen, ker ima poleg svojih konstrukcijskih lastnosti, barve in strukture tudi vonj in celo zvok. Ali ga lahko nadomestimo? Odvisno od tega, za kakšen namen ga uporabimo. Na primer v stari meščanski hiši je skoraj nepogrešljiv. Pa ne zato, ker z ostalimi materiali ne moremo ustvariti enako bogatega prostora. Gre za to, da ljudje v teh prostorih bivajo. To pomeni, da poleg vizualnega dojetja, prostor dojemamo tudi z vonjem in zvokom in da so v bivalnih in delovnih prostorih

tako vključena vsa čutila. V takšnih prostorih je mogoče *les* še najbolj primeren.

Kako ga lahko nadomestimo? Po moje *les* ni univerzalen, ampak služi določenim namenom. Eden glavnih je vzpodbuditi čustva in logična posledica je, da je zato uporabljen drugače. Zakaj se v podpalubju stare lesene barke dobro počutimo? Zakaj ne bi imeli tudi doma ukrivljenih sten in tal? Z drugačno strukturo, obliko in vonjem bi takoj vzbudili drugačna čustva. Bi zato živeli drugače, bolje? Mogoče.

Druga zgodba pa so prostori, kjer se zadržujemo le kratek čas. V njih je potrebno vzbuditi samo vizualno dojetje, ki pa je zelo površinsko in enostavno obvladljivo. *Les* v takih primerih lahko nadomestimo z drugimi materiali, ki so bolj raznovrstni tako po strukturi kot barvi. Si predstavljate, da ste v prostoru, v katerem skozi kable iz optičnih vlaken slišite pretok informacij, ki blagodejno delujejo na vaša ušesa? Tla in stene so mehke, skozi njih opazujete gibanje neke tekočine, ki hkrati oddaja svetlobo in tako nadomesti konvencionalna svetila. Barve so umirjene, pogled zmotijo le hologramske informacije, ki valovijo po prostoru. Tam na sredi pa udoben star fotelj čaka na naša čustva, ki hrepenijo po gozdu, brunarici, gibanju vetra ...

Je mogoče vzpodbuditi čustva tako, da vam pričarajo gozd v dnevni sobi ali pa sončni zahod ob zaključku delovnega časa? Sumite, da je to odlomek iz *Vojne zvezd* ali je to že realnost? Nedvomno se je potrebno določenega prostora ali okolja zavedati tudi s čustvi in čutili. Zato jih velja razvijati in zadovoljiti.

